

Asianajotoimisto Tuutti Oy
Lapintie 6 B, 33100 Tampere
P. 0400-623019 toimisto@jaakkotuutti.fi

1
LAUSUMA 1(8)

22.10.2023

KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE

Lausuman antaja

Sinimusta Liike r.p.

asiamies ja prosessiosoite

asianajaja Tommi Koivistoinen
Asianajotoimisto Tuutti Oy
Lapintie 6 B 33100 Tampere
puhelin 040-7779865
sähköposti tommikoivistoinen@jaakkotuutti.fi

Hakija Oikeusministeriö

Asia Lainvoimaisen päätöksen purkamista koskeva hakemus

Korkeimman hallinto-oikeuden diaarinumero

1599/03.04.04.04.00/2023

Purkukynnyksestä

Jo hakemuksesta ilmenevästi purkukynnys on korkea. Varsinkin poliittisia toimintavapauksia rajaavassa hakemuksessa. Hakemuksessa korostetun yleisen edun kannaltakin lienee merkittävämpää poliittista tyhjiötä täyttäneen puolueen toiminnan olennainen vaikeutuminen (liite 1, Helsingin Sanomat 19.2.2023) kuin väitettyään yleisen edun vastaisuus.

Vaikka katsottaisiinkin, että purkamisen edellytykset täytyisivät, purkuhakemusta ei hyväksytä, ellei purkukynnys ylitä. (Koivuluoma – Paso – Saukko – Tarukannel – Tolvanen, Hallintolainkäyttö, 2020 s. 349)

Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännöstä Refah Partisi ym. v. Turkki 13.2.2003 ei ainakaan hakemuksessa viitattujen väkivaltaan yllyttämisen tai demokratian kumoamiseen ajamisen kannalta ole meidän tapaukseemme rinnastettava. Viittaamme enemmän United Communist Party of Turkey ym. v. Turkki 30.01.1998, The Socialist Party ym. v. Turkki 25.05.1998, Freedom and Democracy Party ym. v. Turkki 08.12.1999, Socialist Party of Turkey (STP) ym. v. Turkki 12.11.2003 sekä vihdoin eri sopimusvaltiomaata koskeva Linkov v. Tsekki 07.12.2006 (liitteinä 2-6).

Lisäksi on otettava huomioon, miten kertaalleen hyväksytyyn puolueeksi rekisteröimisen jälkikäteinen ylimääräisen muutoksenhaun kautta purkaminen eduskuntavaalien jälkeen loukkaa poliittisia toimintavapauksia voimakkaammin kuin ihmisoikeustuomioistuimen Tsekki-ratkaisussa käsitelty rekisteröinnin epääminen, taikka United Communist Party of Turkey ym. -tapauksessa lakkauttaminen jo ennen puolueen toiminnan aloittamista, Socialist Party of Turkey (STP) ym. -tapauksen lakkauttaminen jo perustamisensa jälkeen ennen konkreettisia toimia. Varsinkin rekisteröintipäätöksen tekijän itsensä hakiessa purkua.

Korostamme myös, miten ratkaisussa Refah Partisi ym. on EIT kiinnittänyt huomiota, miten lakkauttamisensa aikaan Reahilla oli ollut todellisia mahdollisuuksia päästä poliittiseen valtaan koalitioon sisältyvien kompromissien sitä rajoittamatta ("Se sai vuonna 1995 22 % parlamenttivaalien äänistä ja vuonna 1996 35 % kunnallisvaalien äänistä. Vuoden 1995 vaaleilla siitä tuli suurin poliittinen puolue (158 paikkaa 450 paikasta). Vuonna 1996 se muodosti yhdessä erään oikeistolaisen keskustapuolueen kanssa hallituksen..." , "Vasta Refahin todelliset mahdollisuudet panna toimeen ohjelmansa valtaan pääsyn jälkeen tekivät puolueen politiikasta EIS:n turvaamille oikeuksille ja vapauksille aiheutuvan vaaran kosketeltavammaksi ja välittömämmäksi"). Oman puolueemme tapauksessahan tilanne ei ole lainkaan tällainen.

Jo purkukynnyksen yhteydessä lienee käsiteltävä sekin, mikä on muiden puolueiden tilanne oikeusministeriön hakemuksessaan esille nostamien, puolueen yleisohjelman väitettyjen puutteiden osalta.

Suomen Kommunistinen Puolue r.p.:n ohjelma puolueen verkkosivuilla on 46-sivuinen, eikä selvästikään ilmennä purkuhakemuksen ensimmäisen sivun lopussa edellytettyä konkretiaa. Mahdollisesti merkityksellistä on myös, että muista eduskunnan ulkopuolisista puolueista poiketen yleisohjelmaa ei ole esillä puolurekisterin sivulla lainkaan, vaan vain linkitetyillä verkkosivuillaan. Siten ohjelman vertailua oikeusministeriölle ilmoitettuun ei ole edes tehtävissä. Eduskuntapuolueiden kohdalla puolurekisterin sivu onkin jo jokaisella tämäntyyppinen.

Ohjelmassa kuitenkin mainitaan mm. Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan ja Suomen Nato-aikeista s. 18 tavalla, joka viittaisi verkkosivujen ohjelmaversion olevan uudempi kuin puolueen v. 2020 tapahtuneen hyväksymisen aikainen. Sen kohtia ”Sosialistinen vallankumous” s. 35, ”tuotantovälineiden yhteiskunnallisen omistuksen erilaisten muotojen niin keskeistä asemaa” s. 36 ja ”vallitsevina: tuotantovälineiden yhteiskunnallinen omistus” s. 37 voidaan pitää kyseenalaisina ainakin Suomen perustuslain 15 §:n mukaiseen omaisuuden suojaan nähden. Liitteet 7-8.

Totuuspuolue r.p.:n osalta puolueen puheenjohtaja on saanut vastattavakseen vakavia rikossyytteitä, jotka valtamedian uutisoinnissakin on yhdistetty puolueensa yleisohjelmaan kirjattuihin seikkoihin (liitteet 9-10). Kyseinen puheenjohtaja vieläpä kerää tällä hetkellä kannattajankortteja presidentinvaaleihin toisin kuin kukaan Sinimusta liike r.p.:sta, eli tuo puolue on poliittisesti ajankohtaisempikin.

Edelleen purkukynnykseen ainakin erehdysperusteen osalta vaikuttaa se, että puoluehakemuksellamme oli muita viime vuosien uusia puolueita pidempi käsittelyaika korjauspyyntöineen, joiden siis pitäisi pienentää tällaisen erehdyksen mahdollisuutta.

Purkukynnyksestä kotimaisessa oikeuskäytännössä toteamme, että vaikka ”KHO ei yleensä käytännössä perustele purkukynnystä koskevaa ratkaisuaan tarkemmin, onpa kyse sitten hakemuksen hyväksyvistä tai hylkäävästä ratkaisusta” (Paso – Saukko – Tarukannel – Tolvanen, Hallintolainkäyttö, 2015 s. 241) on oikeuskäytännöstä todettavissa ”Lainvoimaisen tuomion purkamisen ei siis voi menestyä epäselvissä ja tulkinnanvaraisissa tilanteissa, joissa on useita oikeudellisesti perusteltavissa olevia ratkaisuvaihtoehtoja.” (KKO:2014:95) , ”päätöksen purkamiseen ei ole hallintolainkäyttölain 63 §:n 2 momentin mukaisia yleiseen tai yksityiseen etuun liittyviä edellytyksiä siitä huolimatta, että päätöstä on tuomion C-10/08 perusteella pidettävä EU-oikeuden vastaisena.” (KHO:2010:44 30.6.2010) Liitteet 11 ja 12.

Purkuperuste: Erehdys

Mainintaa kulttuurisesta palomuurista ei voida tuomita ennakkosensuuriksi, eikä sen voida katsoa olennaisesti poikkeavan oikeusministeriön hyväksymän yleisohjelman merkinnöistä: ”puolue pyrkii 1.) Edistämään suomalaista kulttuurityötä ja valistamaan suomalaisia heidän kansallisista juuristaan... 6.) Taistelemaan leppymättömästi suomalaisten kansallista olemassaoloa uhkaavaa monikulttuurisuutta ja juuretonta globaalia massayhteiskuntaa vastaan;” (s. 1), ”tavoittemme on suojella suomalaista identiteettiä, suomalaisten kansallista historiaa, kulttuuria, suomalaista luontoa sekä kansallisomaisuutta... kulttuuripolitiikan perustana on vahva kansallinen identiteetti ja sen syventäminen sekä suomalainen kulttuuriperintö ja sen säilyttäminen... Kansallisen kulttuurimme ei pidä väistää vieraita kulttuureja, eikä luopua omista perinteistään... Vaadimme julkisten kulttuuriavustusten kohdentamista vain suomalaisille taiteilijoille, kirjailijoille ja yhteisöille, jotka työskentelevät kansallisen hengen edistämiseksi... Sinimusta Liike vastustaa vieraiden uskontojen rahoittamista ja hankkeiden toteuttamista yhteiskunnan varoin” (s. 2) ”Sinimusta Liike vaatii varhaiskasvatus- ja perusopetussuunnitelmien uudistusta, jossa poistetaan kaikki liberaaliin mielipidemuokkaukseen perustuva ideologinen aineisto” (s. 5)

Tuon maininnan yhteydessähän on myös todettu ”...ulkomaalaisilla televisiokanavilla näytettävät nettikasinomainokset. Vaikka tällainen kanava tarjoaa sisältöään Suomessa, suomeksi ja suomalaisille, Suomen tämänhetkisellä lainsäädännöllä ei ole keinoa puuttua sen mainontaan, sillä kanavan sisältö lähetetään ulkomailta. Haluamme antaa viranomaisille tarvittavat työkalut, jotta lakia voidaan valvoa käytännössä, niin kuin sitä on teoriassa tarkoitettu valvottavan”

On kyseenalaista, paljonko tästä edes eroaa sananvapauden kannalta esimerkiksi EPNAs (EU) 2022/2065 digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta 19.10.2022 (DSA) eli ns. digipalvelusäädös:

”(9) Tällä asetuksella yhdenmukaistetaan täysin välityspalveluihin sisämarkkinoilla sovellettavat säännöt, ja sen tavoitteena on varmistaa turvallinen, ennustettava ja luotettava verkkoympäristö, jossa puututaan laittoman sisällön levittämiseen verkossa sekä niihin yhteiskunnallisiin riskeihin, joita disinformaation tai muun sisällön levittämisestä voi aiheutua...” ,

”(12) Erityisesti ’laittoman sisällön’ käsite olisi määriteltävä laajasti siten, että se kattaa laittomiin sisältöihin, tuotteisiin, palveluihin ja toimintaan liittyvät tiedot. Tätä käsitettä olisi erityisesti tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan tietoja, niiden muodosta riippumatta... Tältä osin merkitystä ei ole sillä, johtuuko tietojen tai toiminnan laittomuus unionin lainsäädännöstä vai unionin oikeutta noudattaen annetusta kansallisesta lainsäädännöstä ja mikä on kyseisen lainsäädännön täsmällinen luonne tai kohde”

”(69) Kun palvelun vastaanottajille esitetään mainoksia, jotka perustuvat sellaisiin kohdentamistekniikoihin, jotka on optimoitu vastaamaan heidän kiinnostuksenkohteitaan ja mahdollisesti vetoamaan heidän haavoittuvuuksiinsa, tästä voi olla erityisen vakavia kielteisiä vaikutuksia. Manipulointitekniikat voivat tietyissä tapauksissa vaikuttaa kielteisesti kokonaisiin ryhmiin ja amplifioida yhteiskunnallisia haittoja, jos niillä esimerkiksi myötävaikutetaan disinformaatiokampanjoihin tai syrjitään tiettyjä ryhmiä”

”(76) Erittäin suuret verkkoalustat ja erittäin suuret verkossa toimivat hakukoneet voivat aiheuttaa yhteiskunnallisia riskejä, jotka eroavat laajuudeltaan ja vaikutukseltaan pienempien alustojen aiheuttamista riskeistä. Tällaisten erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajien olisi sen vuoksi noudatettava tiukimpia mahdollisia huolellisuusvelvoitteita, jotka ovat oikeassa suhteessa niiden yhteiskunnalliseen vaikutukseen”

”[kohdasta 87] ...käsittelemällä ilmoitukset nopeasti ja poistamalla tällainen sisältö ilman aiheetonta viivytystä”

”[kohdasta 91] Komission olisi voitava Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunnan, jäljempänä 'lautakunta', suosituksen perusteella velvoittaa erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden tarjoajat käynnistämään kiireellisesti kriisinhallintatoimi. Toimenpiteitä, jotka palvelun tarjoaja voi yksilöidä ja joiden soveltamista se voi harkita, voivat olla esimerkiksi sisällön moderointiprosessien mukauttaminen ja sisällön moderointiin varattujen resurssien lisääminen, ehtojen sekä asiaan liittyvien algoritmisten järjestelmien ja mainontajärjestelmien mukauttaminen, luotettujen ilmoittajien kanssa tehtävän yhteistyön tehostaminen entisestään, tietoisuutta lisäävien toimenpiteiden toteuttaminen ja luotettujen tietojen edistäminen sekä verkkorajapintojen suunnittelun mukauttaminen”

”(108) Erittäin suurten verkkoalustojen ja erittäin suurten verkossa toimivien hakukoneiden kriisinhallintamenettelyn lisäksi komissio voi aloittaa vapaaehtoisten kriisiprotokollien laatimisen nopean, yhteisen ja rajatylittävän toiminnan koordinoimiseksi verkkoympäristössä. Tästä voi olla kyse esimerkiksi silloin, kun verkkoalustoja käytetään väärin laittoman sisällön tai disinformaation nopeaan levittämiseen tai kun on tarpeen levittää luotettavaa tietoa nopeasti”

”3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

...h) 'laittomalla sisällöllä' mitä tahansa tietoa, joka sellaisenaan tai suhteessa johonkin toimintaan, mukaan lukien tuotteiden myynti tai palvelujen tarjoaminen, ei ole unionin tai minkään jäsenvaltion lainsäädännön, joka on unionin lainsäädännön mukainen, mukaista, riippumatta kyseisen lainsäädännön täsmällisestä kohteesta tai luonteesta;”

Myös kuvaohjelman laki 2 luku 24 § 2 momentti: ”Instituutilla on oikeus ottaa haltuunsa sellainen kuvaohjelma, jossa ei ole 5 §:n mukaisia merkintöjä, jos se on välttämätöntä merkitsemättömien kuvaohjelmien

tarjoamisen estämiseksi, sekä tarkastuksen kohteena oleva muu aineisto, jos se on välttämätöntä tarkastuksen tekemiseksi.”

Maininnan etnisesti yhdenmukaisen Suomen tavoitteesta ei voida katsoa olennaisesti poikkeavan oikeusministeriön hyväksymän yleisohjelman merkinnöistä: ”Suomi on suomalaisten kotimaa ja se pysyy suomalaisten kotimaana vain silloin, jos sitä asuttaa tulevaisuudessakin suomalainen kansa. Poliittika, jota ajamme, on radikaalia ja etnofuturistista”, ”(puolue pyrki) 3.) Edistämään ajatusta suomalaisesta kansankokonaisuudesta ja säilyttämään Suomi etnisesti suomalaisena;” (s. 1), ”Puolueemme näkökulmasta ei ole olemassa muuta intressiryhmää kuin suomalaiset, joihin jokainen suomalainen on verenperimänsä kautta linkittäytynyt” (s. 2) ”Sinimusta Liike kannattaa Suomen kansalaisuuden sitomista syntyperäiseen suomalaisuuteen, eikä sitä tule myöntää vieraille etnisyyksille. Mielestämme Suomen kansalaisuutta ovat oikeutettuja hakemaan vain henkilöt, joiden vanhemmista vähintään toinen on syntyperäinen Suomen kansalainen. Hakijan virallinen äidinkieli tulee olla joko suomi, ruotsi tai saame. Puolueemme vastustaa kaksoiskansalaisuusjärjestelmää ja vaatii kaksoiskansalaisille myönnettyjen kansalaisuuksien välitöntä uudelleenarviointia” (s. 4)

Mainintojen ”etnisestä” rekisteristä ja vierasmaalaisten oleskeluoikeuden välittömästä uudelleenkäsittelystä ei voida katsoa olennaisesti poikkeavan oikeusministeriön hyväksymän yleisohjelman merkinnöistä: ”Puolueemme prioriteeteissa on nykyisen maahanmuuton välitön lakkauttaminen ja maassa jo valmiiksi olevien vierasmaalaisten oleskeluoikeuden välitön uudelleenkäsittely” (s. 2) ”Turvataksemme kansallisen olemassaolomme Sinimusta Liike tulee ohjelmallaan edistämään suomalaisten syntyvyyttä, estämään vieraiden väestöjen maahanmuuttoa ja kotiuttamaan maassa jo valmiiksi asuvia vierasmaalaisia” (s. 4)

Sana ’etninen’ on lainausmerkeissä, koska todellinen maininta osiossa ”Väestöpolitiikka” on ’ottaa käyttöön rekisterin, jolla voidaan seurata ulkomaalaisperäisen väestön lukumäärän kehitystä maassamme usean sukupolven ajan’. Jotain tällaisia on Suomessa nytkin, kun eritellään toisen tai jopa kolmannenkin polven maahanmuuttajia eri yhteyksissä.

Jonkinlainen tällainen rekisteri on käytössä myös Suomen nykyisissä sotilaallisissakin liittolaisvaltioissa, kuten Yhdysvalloissa [mm. HMDA-laki velvoittaa pankit raportoimaan julkisesti käsittelemänsä asuntolainahakemukset sekä myöntämänsä lainat. Tilastotietoihin sisältyvät mahdollisen hylkäämissyyksi lisäksi muun muassa hakijan ikä, sukupuoli, etnisuus, ”rotu” (race) ja tulotaso sekä lainan summa ja korkomarginaali. Ks. Aalto-yliopisto: Uusi tutkimushanke selvittää ensimmäistä kertaa, esiintyykö Suomen asuntolainamarkkinoilla etnisyyteen perustuvaa syrjintää, 2.6.2022 s. 2 sekä US Office of Research

Publication Data Point: 2022 Mortgage Market Activity and Trends SEP 27, 2023]. Liitteet 13-14.

Samoin Isossa-Britanniassa (ks the Government of United Kingdom: List of Ethnic Groups, liite 15). Vähintään Isoa-Britanniaa sitovat samat ihmisoikeussopimukset purkukynnysosuudessa läpi käytyine ratkaisuineen kuin Suomeakin.

Mainintojen maassa asuvien ei-suomalaisten ja kansalaisten erilaisista velvollisuuksista ja oikeuksista ei voida katsoa olennaisesti poikkeavan oikeusministeriön hyväksymän yleisohjelman merkinnöistä: ”Suomen kansalaisuus tulee erottaa selvästi työperäisestä, pakolaisuuteen ja opiskeluun perustuvasta oleskeluluvasta. Puolueemme ei hyväksy toistaiseksi voimassa olevia oleskelulupia maassa asuville ei-suomalaisille... Sinimusta Liike näkee maahanmuuton aiheuttavan turvattomuuden ja taloudellisten rasitteiden lisäksi uhan kansalliselle olemassaolollemme. Puolueemme haluaa lopettaa humanitäärisen maahanmuuton, turvata valtion rajat ja palauttaa niiden merkityksen sekä irtaantua haitallisista kansainvälisistä sopimuksista... Suomessa vuosikymmeniä harjoitetun politiikan seurauksena on muodostunut merkittäviä ulkomaalaistaustaisia populaatioita, jotka ovat rakentaneet omia rinnakkaisyhteiskuntiansa, joissa kantaväestölle ei ole sijaa. Sinimusta Liike rajoittaisi myönnettävien oleskelulupien maksimiaikaa korkeintaan viiteen vuoteen, jonka jälkeen henkilön on poistuttava maasta, mikäli oleskelun kriteerit eivät enää täyty. Haluamme estää perheenyhdistämiset, joissa perheenjäsenet muuttavat Suomeen” (s. 4)

Vain Suomen kansalaisia koskee tälläkin hetkellä mm. passilain 1 §:n mukainen oikeus matkustaa maasta ja ”Suomen kansalaista ei saa estää saapumasta maahan” sekä ylipäätään passin saaminen. Samoin oikeus kieltäytyä luovutuksesta toiseen maahan, mm. laki rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Pohjoismaiden välillä 2 luku 4 § kohta 4). Sekä oikeus äänestää presidentin vaalissa, eduskuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa 18 vuotta täytettyään (vaalilaki 1 luku 2 §), samoin asettua niissä ehdolle (Suomen perustuslaki 27 § ja 54§, presidentin virka edellyttää kansalaisuudelta myös syntyperäisyyttä) ynnä kansalaisaloitteen vastuuhenkilönä toimiminen (kansalaisaloitelaki 3 § 1-2 momentti).

Vain Suomen kansalaisen velvollisuuksia ovat maanpuolustamiseen osallistuminen tai siinä avustaminen (Suomen perustuslaki 12 luku 127 §) sekä miespuolisten asevelvollisuus (asevelvollisuuslaki 2 § 1 momentti). Ainoastaan Suomen kansalainen voidaan tuomita Suomessa rikoksesta, joka on tehty ulkomailla (rikoslaki 1 luku 6 §).

Myös toteamme, että hakemuksen alussa s. 1-2 on lausuttu puolueissa tarkoitettua yleisluontoisen ohjelman erottamisesta puolueella mahdollisesti olevista temaattisista ohjelmista, kuten esimerkiksi

kulttuuri- tai kielipoliittisesta ohjelmasta. Kuitenkin tähän poimitut kohdat puolueen sivustolta ovat osin peräisin juuri tuollaisista erityisohjelmista: ennakkosensuuriksi väitetty kohta osuudesta 'Mediaohjelma', "etninen" rekisteri siis 'Väestöpolitiikasta' ja kansalaisten oikeuksien sekä velvollisuuksien erottaminen muista maassa asuvista kirjoituksesta "Kansalaisuusohjelma".

Purkuperuste: Uusi selvitys

"Sen sijaan niin kutsuttuja jälkitoisiseikkoja ei yleensä pidetä kysymyksessä olevassa lainkohdassa tarkoitettuna uutena selvityksenä. Jälkitoisiseikat ovat purkuhakemuksen kohteena olevan päätöksen tekemisen jälkeen tapahtuneeseen olosuhdemuutokseen eli niin sanottuun jälkiseikkaan perustuvaa selvitystä" (Koivuluoma – Paso – Saukko – Tarukannel – Tolvanen, Hallintolainkäyttö, 2020 s. 353)

Yleisesti vielä toteamme, miten mikään puolueohjelmaversio ei ole ollut yhdenvertaisuuden, syrjintäkiellon taikka pakottavan kansainvälisen oikeuden vastainen. Kansanvaltaisia periaatteita puolueohjelmat pyrkivät nimenomaisesti turvaamaan. Kuten purkuhakemuksestakin tulee jo osittain ilmi, korjauspyynnöissä on olennaisesti pyydetty lyhentämään ja konkretisoimaan yleisohjelmaa sisällöllisen puuttumisen ohella.

Sinänsä pyrkimys lakien muuttamiseen on kaiken puolue toiminnan taustalla, muutoin tuskin nykyisten puoluehakemusten joukossa nähtäisiin Hamppupuolue ry.:tä taikka Eläinoikeuspuolue ry.:n paluuhakemusta.

Oikeudenkäyntikulut

Vaadimme, että Suomen valtio veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulumme korkeimmassa hallinto-oikeudessa viittä tuntia vastaavalla 750 eurolla (alv 0) korkolain 4 § 1 mom. mukaisine korkoineen kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta.

Sinimusta Liike r.p.

Laati



Tommi Koivistoinen

asianajaja, Tampere

puh. 040-7779865

tommikoivistoinen@jaakkotuutti.fi